



Bilag 4: Resume af høring samt ændringsforslag til strategi og handleplan

Indhold

Teknik- og Miljøudvalget besluttede den 20. juni 2022 at udsende forslag til Biodiversitet i København, strategi 2022-2050 (bilag 2) med tilhørende Handleplan 2022-2025 (bilag 3) i offentlig høring frem til den 18. september 2022.

Forvaltningen har modtaget 217 henvendelser (bilag 5), der både omhandler forslag til strategi og handleplan. I dette bilag behandles begge dele samlet.

Svarene i henvendelserne bidrager til forslag til justeringer af teksten og supplerende initiativer i handleplanen. På den baggrund foreslås rettelser i strategien og i handleplanen. Ændringsforslagene fremgår af skemaerne nedenfor og er delt op skematisk efter ændringer i henholdsvis strategi og handleplan.

Baggrunden for ændringerne forklares og uddybes herunder i resumé og for besvarelse af alle henvendelserne henvises til bilag 6.

Høringsperioden

Der er afholdt to borgermøder. Den 1. september 2022 afholdt Danmarks Naturfredningsforening debatmøde med deltagelse af 50-70 borgere. Danmarks Naturfredningsforening indledte mødet med introduktion til strategi og handleplan, og hvad der er vigtigt for foreningen. Biolog Hans Henrik Bruun, lektor på Københavns Universitet kommenterede strategien og understregede vigtigheden af et fokus på vild natur i alle typer arealer og fremhævede potentialet i byens private arealer, fx villahaver og gårdarealer samt i overgangszoner mellem land og vand. Under debatten var der bl.a. ønske om mere vægt på grønne korridorer, naturpleje, gamle træer og potentialet i at samtænke klimatilpasning og biodiversitet. Ligeledes var der et ønske om at nedsætte et grønt forum som løbende kan kommentere arbejdet med biodiversitet.

Den 13. september 2022 afholdt Københavns Kommune borgermøde med deltagelse af 50-70 borgere, hvor strategi og handleplan blev drøftet på baggrund af en række korte oplæg om Københavns biodiversitet i havnen, i byens parker og naturområder, samt hvordan kommunen arbejder med biodiversitet blandt unge i naturskoler mv. Der blev bl.a. drøftet temaer om at bevare og plante flere træer,

11-10-2022

Sagsnummer i F2
2022 - 15562

Dokumentnummer i F2
59963

Sagsnummer i eDoc
2022-0318788

Klima og Byudvikling
Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

biodiversitet i kolonihaver, behov for plads til natur kontra byggeri, fredning af kirkegårde, inddragelse af foreninger, lokaludvalg mv.

Udover borgermøder har Danmarks Naturfredningsforening og forvaltninger deltaget i lokale arrangementer.

Resumé

De 217 hørings svar er fordelt på to offentlige institutioner (Frederiksberg Kommune og Danmarks Pædagogiske Universitet), to miljøpunkter (Amager og Nørrebro), 10 lokaludvalg (Amager Øst og Vest, Nørrebro, Bispebjerg, Brønshøj-Husum, Valby, Indre By, Christianshavn, Østerbro), 18 foreninger og interesseorganisationer samt 185 borgere.

Hørings svarene fordeler sig på 67 henvendelser om bevarelse og fredning af eksisterende natur, 23 henvendelser om drift og pleje frem mod mere biodiversitet, 145 henvendelser med idéer og forslag til supplerende målsætninger og initiativer samt 19 henvendelser om samarbejde og organisering.

129 svar er overvejende positive over for indholdet i strategi og handleplan. 31 svar er overvejende negative, hvoraf en del er uforstående overfor Københavns Kommunes intentioner, når der også affredes arealer og bygges på Amager Fælled og Stejlepladsen. 57 forholder sig neutralt til indholdet, men taler ind i dagsordenen ved at bidrage med forslag til forbedringer og øvrige idéer til handlinger ude i byen.

Et gennemgående emne i hørings svarene er ønsket om plads til natur i byen, og at naturen ikke må "bygges" væk. Der efterspørges naturoplevelser lokalt og flere større sammenhængende grønne og blå områder med høj naturkvalitet. Gamle træer ønskes bevaret, og der ønskes flere træer i byen. Frem for alt ønskes både grønne og blå områder bevaret og forbedret. Ligeledes efterspørges samarbejde og inddragelse.

67 henvendelser om plads til natur og bevarelse af eksisterende arealer.

Henvendelse nr. 5, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 37, 39, 42, 44, 45, 47, 49, 50, 51, 52, 56, 57, 59, 61, 65, 71, 72, 73, 74, 108, 144, 162, 166, 179, 187, 190, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 206, 207, 208, 210, 211, 212, 213, 214, 215

Konkrete ønsker til bevarelse og fredning af eksisterende naturområder som fx Amager Fælled, Stejlepladsen, Sydhavnstippen, Nordhavnstippen samt generelt at passe på eksisterende natur bliver kommenteret af både borgere, private foreninger samt lokaludvalg og miljøpunkt.

Flere svar giver udtryk for et ønske om at stoppe for Lynetteholm og stoppe for byggeriet på Amager Fælled og Stejlepladsen.

Derudover er der gennemgående et udtalt ønske om i byudviklingen at tage mere hensyn til naturen.

Forvaltningens svar:

Det bemærkes, at beslutning om fredninger ligger uden for strategiens handlerum.

Strategi og Handleplan sætter en retning for det fremadrettede arbejde med at sikre højere biodiversitet, større artsrigdom og mere og bedre natur mm. Der er truffet politisk beslutning om Fælledbyen, og beslutningen er blevet prøvet ved to klageinstanser. Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet har afvist klagerne. Arbejdet med biodiversitet er underlagt disse beslutninger. Strategi og handleplan skal understøtte Københavns overordnede planlægning og henviser til Kommuneplan 2019. Biodiversitet vil indgå i arbejdet med Kommuneplanstrategi 2023 og Kommuneplan 2024 med henblik på at fremme biodiversitet og plads til biodiversitet i den fysiske planlægning (henvisning til handleplanens initiativ 2.5).

23 henvendelser om drift og pleje

Henvendelse nr. 1, 2, 15, 16, 18, 38, 43, 48, 50, 53, 58, 66, 68, 103, 121, 123, 135, 178, 186, 188, 192, 208, 217

Omlægning af drift og pleje af de offentlige grønne og grå arealer går bredt set ud på at uddanne medarbejdere, der arbejder med drift og pleje af grønne arealer, skabe flere vilde arealer med fx langt græs og har store dyr med i plejen af naturarealerne. Ligeledes er der bemærkninger om at udfase salt i driften og lade gamle risikotræer være i større omfang end i dag.

Forvaltningens svar:

I både strategien og i handleplanens initiativer under Tema 1 lægges der stor vægt på udvikling af den daglige drift til fremme af biodiversiteten, og tiltagene vil være forskellige fra de enkelte områder, men langt græs vil være et muligt tiltag flere steder.

I Københavns Kommune har vi græssende køer og/eller heste fire steder: I Københavns del af Høje Gladsaxe-parken, i Højmosen i Utterslev Mose, på Amager Fælled og på Naturstyrelsens arealer på Kalvebod Fælled. På Amager Fælled går dyrene ude hele året. Vi kigger løbende på mulighederne for at udvide de eksisterende græsningsfolder og introducere græssende dyr nye steder, hvor det rent naturmæssigt giver mening, og hvor de kan sameksistere med den rekreative brug af områderne.

Hel udfasning af saltning vurderes ikke at kunne indeholdes inden for biodiversitetsstrategiens handlerum, men forvaltningen arbejder løbende med mulighederne for mere miljøvenlig glatførebekæmpelse, som forelagt Teknik- og Miljøudvalget den 1. november 2021.

Derudover indføres nyt punkt 1.12 i handleplanen "Fokus på bevaring og beskyttelse af træer i administrationsgrundgrundlag og politikker mm.", der omhandler bevaring og beskyttelse af eksisterende træer for at understøtte biodiversitet samt opdatering, og justeringer af i Københavns Træpolitik, administrationsgrundlag om træer mm.

145 henvendelser med idéer og forslag til supplerende målsætninger og initiativer

Henvendelse nr. 4, 6, 7, 8, 14, 17, 18, 22, 25, 32, 33, 36, 37, 40, 41, 43, 46, 53, 54, 57, 60, 62, 63, 64, 66, 67, 69, 70, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 122, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 163, 164, 165, 167, 168, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 187, 189, 190, 193, 194, 196, 199, 203, 204, 205, 209, 210, 2011, 2013, 216, 217

Der er mange enslydende ønsker om åbning af rørlagte åer og øget fokus på det ferske vand. Ligeledes er der bemærkninger til biodiversitet i forhold til byggerier og forslag til konkrete geografiske projekter.

Forvaltningens svar

Nyt mål indarbejdes i strategien under Tema 2 s.10: "I 2050 indgår biodiversitet i blå urbane løsninger som kobler Klimatilpasning og byudvikling. Der er anlagt omk. 10 % flere ferskvandsområder i form af åbning af rørlagte åer, vandhuller, grøfter, bassiner, vådområder o. lign. Det svarer til, at der frem mod 2050 åbnes omkring 8 km rørlagte åer. I forbindelse med byudvikling og stormflodssikring af havn og kyst medtænkes natur og biodiversitet som en del af løsningen i overgange mellem land og vand."

Strækningen af Ladegårdsåen fra Hillerødgade til Søerne indarbejdes i potentialekortet side 24 i strategien jf. BR's beslutning den 24. juni 2022 om at arbejde videre med visionsskitse 3 "Delvis nedrivning af Bisperengbuen og grønne byrum". Derudover suppleres teksten side 26 med åbning af rørlagte åer og øget fokus på ferskvandsarealer i forhold til den blå by

I det videre arbejde vil det blive vurderet, hvordan der kan arbejdes med biodiversitet i nybyggeri inden for Planlovens og øvrig relevant lovgivnings rammer.

19 henvendelser vedr. samarbejde

Henvendelse nr. 3, 34, 55, 60, 63, 68, 70, 103, 123, 135, 137, 178, 186, 188, 191, 192, 206, 209, 216

Der er et udtalt ønske om bred involvering af lokale kræfter, herunder at etablere et tættere samarbejde med lokaludvalg og miljøpunkter og et fælles forum, der kan samle op på initiativerne understøttet af biodiversitetskoordinatorerne.

Forvaltningens svar

For at styrke indsatsen over for de private grundejere suppleres strategiens forankring og organisering på tværs af kommunen med nyt punkt på side 4 i handleplanen om, at biodiversitetskoordinatoren samarbejder tæt med lokaludvalgenes miljømedarbejdere og byens Miljøpunkter bl.a. med henblik på at understøtte frivillige fællesskaber om biodiversitet.

Ansættelse af biodiversitetskoordinatorer er afhængig af kommende budgetforhandlinger.

Ændringsforslag

Skema over ændringer i Strategi for biodiversitet 2022-2050

Strategi	Nuværende ordlyd	Forslag til justering	Bemærkninger
Forord			
Introduktion til strategien			
Side 6, 1. afsnit:	Strategien sætter retningen for, hvordan vi i København skal arbejde på at sikre højere biodiversitet, større artsrigdom og mere og bedre natur i københavnernes hverdag frem mod 2050.	Strategien sætter retningen for, hvordan vi i København sammen skal arbejde på at sikre højere biodiversitet, større artsrigdom og mere og bedre natur i københavnernes hverdag frem mod 2050.	I flere høringssvar præciseres, at det skal være tydeligt, at strategien omfatter hele byen for både private som offentlige.
Side 6, 3. afsnit, først i afsnittet, suppleres med: f		Alle kan bidrage til at fremme biodiversitet både på kommunale, statslige og på private arealer. Biodiversitet i København skal højnes ...	Gør det tydeligt, at strategien henvender sig til hele byen både private som offentlige aktører
Side 6,3. afsnit, linje 6	... på tværs af arealmæssige ejerforhold ...	Slettes.	
Københavns Kommunes mål for 2050			
Side 10, Tema 1, sidste dot, ændres:	I år 2050 skal Københavns vandområder (vandløb, søer og kyster) have opnået god økologisk tilstand (som defineret i EU's Vandrammedirektiv og Lov om vandplanlægning)	I år 2050 er biodiversiteten i Københavns eksisterende ferskvandsområder (vandløb, søer, åer m.m.) øget. Levesteder, bundvegetation og bløde kanter m.m. er forbedret.	Præcisering af mål for det ferskvand i 2050
Side 10, Tema 2, første dot, tilføjes:	Inden år 2050 er det systematisk integreret i byplanlægningen og i byudviklingen at fremme sunde økosystemer, grøn infrastruktur og naturbaserede løsninger bl.a. i det offentlige rum, i infrastrukturen og i udformningen af	Inden år 2050 er det systematisk integreret i byplanlægningen og i byudviklingen at fremme sunde økosystemer, grøn og blå infrastruktur og naturbaserede løsninger bl.a. i det offentlige rum, gårdhaver, i infrastrukturen og i udformningen af bygninger og deres omgivelser.	Bemærkninger om grøninfrastruktur rettes til grøn og blå infrastruktur.

	bygninger og deres omgivelser.		
Side 10, Tema 2, tilføj nyt mål:		I 2050 indgår biodiversitet i blå, urbane løsninger som kobler klimatilpasning og byudvikling. Det samlede areal med ferskvandsområder er øget med omk.10 % i form af åbning af rørlagte åer, vandhuller, grøfter, bassiner, vådarealer (periodevis våde) o. lign. I forbindelse med byudvikling og stormflodssikring af havn og kyst overvejes natur og biodiversitet som en del af løsningen i overgange mellem land og vand.	En række høringssvar bemærker behov for selvstændigt mål om mere vand i byen, herunder åbning af rørlagte åer.
Side 11, Mål på tværs af de fire temaer, tilføjelse til sidste dot.		defineret som arealer, hvor der er sikret offentlig adgang med henvisning til afstandsanalyse behandlet på ØU 14.06.2022)	Definition præciseret.
Byens natur og biodiversitet			
Side 12, andet afsnit, de første 8 linjer, præciseres:	Københavns biodiversitet er i høj grad præget af byens mange menneskeskabte biotoper som fx parker, haveanlæg og kirkegårde. Mange af byens oprindelige naturtyper med en blanding af lysåbne løvskove, søer, moser, strandenge og sandbanker i de lavtliggende områder samt skov, krat og forskellige eng og fælledtyper findes til dels stadig i København.	Københavns biodiversitet er præget af byens mange menneskeskabte biotoper som fx parker og kirkegårde. Alligevel findes der rester af byens oprindelige naturtyper som fx skov og krat, søer, moser, strandenge og fælledtyper.	Bemærkninger om sproglige rettelser og forkortelser.
Side 12, andet spalte, Den grønne by, Fælles friarealer suppleres	Fælles friarealer	Private haver og fælles friarealer	Bemærkninger om private arealer er en del af strategien
Side 12, Den grå by, grønne gårde erstattes	Grønne gårde	Grønne, private gårdrum	Bemærkninger om private arealer er en del af strategien

Side 12, andet spalte, Den blå by, tilføjes		Vandhuller Grøfter Sø- og å- brinker strande	Bemærkninger om præcisering af den blå by.
Side 13, Kort over fredede og beskyttede områder Kort rettes jfr. Seneste opdateringer . Kort med beskyttede områder tilføjes signaturforklaring om overdrev.		Tilføj overdrev til signaturforklaring	Rettelse
s.15, Den grå by. Tekst tilføjes om grønne private gårdrum	Byens små grønne byrum, lommeparker og gadehaver/bede fungerer som "trædesten" og levested for arter, der kommer fra byens større grønne områder.	Byens små grønne byrum, lommeparker og gadehaver/bede samt grønne private gårdrum fungerer som "trædesten" og levested for arter, der kommer fra byens større grønne områder. Københavns mange gårdhaver har ofte gode betingelser for biodiversitet og potentiale for at koble biodiversitet med regnvandshåndtering.	Bemærkninger om at medtage de grønne gårdrum
Side 16, Biodiversitet i den blå by, 1. spalte først afsnit, tilføjes til første afsnit:		København har både det ferske- og salte vand. Særligt overgangszonerne mellem vand og land kan være rig på levesteder og en særlige flora og fauna. Det er områder som kan være et værdifuldt bidrag til biodiversiteten.	Bemærkninger om øget fokus på værdien af biodiversitet i den blå by.
Tema 1: Bevare og forbedre den eksisterende biodiversitet,			
Side 18, første spalte, tilføjes		Bevare byens gamle træer	
Side 19 sidste afsnit justeres	'Bevaring og forbedring af den eksisterende biodiversitet i København vil så vidt muligt tage hensyn til og holde mængden af græspollen fra høje græsser, giftige planter og urter nede'.	'Bevaring og forbedring af den eksisterende biodiversitet i København vil så vidt muligt inddrage planternes allergene egenskaber i de samlede hensyn'	Asma-Allergi 192 DBF 206
Side 22, Case Grøn natur: Sydhavnstippen, rettes	I de sidste 10 år har frivillige lavet naturpleje på Sydhavnstippen.	Siden 2002 har frivillige udført naturpleje på Sydhavnstippen.	Præciseret af Grøn Agenda Sydhavnen i høringssvar.

Side 23, billede udskiftes		Billede fra naturpleje af frivillige i Langmosen el.lign.	
Tema 2: Skab ny biodiversitet i byen			
Side 24, kort suppleres med:		1.Ladegårdsåen og Åparken 2.Grøn cykelrute fra Nørrebro og Frederiksberg videreføres til Valbyparken, via Høffdingsvej og Kirsebærhavens skole, over Gl. Køge Landevej til Valby Idrætspark.	En række høringssvar ønsker indføjet forbindelser.
Side 25, første afsnit, suppleres med:		nye træer.	Understreget af en række høringssvar.
Side 26, Ny biodiversitet i den blå by, første afsnit, suppleres:		I den blå by handler det om at medtænke biodiversitet i byudvikling og klimatilpasning af byen. Det kan være som nye ferske vandhuller, bassiner, åbning af rørlagte åer m.m.	Bemærkninger om åbning af rørlagte åer.
Side 26, Ny biodiversitet i den blå by, efter andet afsnit, tilføjes nyt afsnit		I den eksisterende by og i byudviklingsområder kan der etableres nye ferskvandsarealer i form af nye vandhuller, bække eller lavvandede og fugtige naturtyper. Fx flere vandhuller uden fisk som er egnede til padder og vandinsekter som guldsmede, vandnymfer osv.	Bemærkninger om at øge fokus på den blå by, åbning af rørlagte åer m.m..
Side 26, Ny biodiversitet i den blå by, sidste afsnit suppleres.	Byens overordnede planlægning skal sikre adgang og naturoplevelser langs havnen og kysten. Et bolværk og spunsvægge kan også designes med biodiversitets fremmende løsninger, så dyr, planter og organismer kan vedhæfte sig og leve her. Ligeledes skal hensyn til vandgennemstrømning og mulighed for at skabe forskellig artede levesteder medtænkes, fx når der anlægges nye kanaler.	Byens overordnede planlægning skal sikre adgang og naturoplevelser både langs havnen og kysten og langs å-løb og søer. Et bolværk og spunsvægge kan også designes med biodiversitetsfremmende løsninger, så dyr, planter og organismer kan vedhæfte sig og leve her. Ligeledes skal hensyn til vandgennemstrømning og mulighed for at skabe forskelligartede levesteder medtænkes fx, når der anlægges nye kanaler. De bolignære friarealer kan indrettes med blå naturoplevelser til både ophold og leg og samtidig være levested for en række planter og dyr.	Bemærkninger om at øge fokus på den blå by, åbning af rørlagte åer m.m..
Tema 3: Understøtte viden og uddannelse om natur og biodiversitet			
Side 28, indledning, suppleres:	Viden, uddannelse og adgang til naturen skal	Viden, uddannelse og adgang til naturen skal medvirke til at engagere børn, unge og byens	Bemærkninger om at indskriv

	medvirke til at engagere børn, unge og byens øvrige borgere og besøgende i at øge Københavns biodiversitet. Oplevelser, kendskab og forståelse er vigtige forudsætninger for at kunne acceptere, passe på og understøtte biodiversiteten i København såvel som globalt. Temaet sætter retning for, hvordan Københavns Kommune vil medvirke til at øge biodiversitet via uddannelse, viden, leg og oplevelser, både i den grønne, grå og blå by.	øvrige borgere og besøgende i at øge Københavns biodiversitet. Naturdannelse, oplevelser, kendskab og forståelse er vigtige forudsætninger for at kunne acceptere, passe på og understøtte biodiversiteten i København, såvel som globalt. Temaet sætter retning for hvordan Københavns Kommune vil medvirke til at øge biodiversiteten via uddannelse, viden, naturdannelse, leg og oplevelser både i den grønne, grå og blå by.	naturdannelse (vurderet af BUF)
Side 28, spalte 1, Linje 12 i brødteksten:	for derved at styrke deres viden, oplevelse, forståelse, dannelse og handle kompetencer i forhold til biodiversiteten i både den grønne, grå og blå by.	for derved at styrke deres viden, oplevelser, naturdannelse og handlekompetencer i forhold til biodiversiteten i både den grønne, grå og blå by.	Bemærkninger om at indskrive naturdannelse (vurderet af BUF)
Side 28, anden spalte tilføj ny dot:		Arbejde med formidling og information om biodiversitet i det offentlige rum	En række høringssvar mangler fokus på formidling og information.

Side 29, spalte 1, suppleres med:	I den grønne by handler det om at sikre adgang og oplevelse til byens natur og biodiversitet. Her skal være mulighed for at opleve naturens forskellige processer, bl.a. træer, der bliver liggende og forgår og dermed skaber levested for andre arter. Ligesom fx børn og unge kan opleve og lære om naturens dynamik, kende forskel på forskellige arter og naturtyper m.m. ...	I den grønne by handler det om at sikre adgang, oplevelser, viden og information om natur og biodiversitet . Her skal være mulighed for at opleve naturens forskellige processer, bl.a. træer, der bliver liggende og forgår og dermed skaber levested for andre arter. Formålet er at styrke børn og unges naturdannelse ved bl.a. at de også kan opleve og lære om naturens dynamik, kende forskel på forskellige arter og naturtyper m.v. ...	En række høringssvar mangler fokus på formidling og information.
Side 29, spalte 2, sidste afsnit, suppleres med:	København vil fortsat udvikle arbejdet omkring, leg, læring og videnopbygning, også så det sker med udgangspunkt ...	København vil fortsat udvikle arbejdet omkring leg, læring, og videnopbygning med henblik på at styrke børnenes naturdannelse , også så det sker med udgangspunkt ...	Bemærkninger om at indskriv naturdannelse (vurderet af BUF)
Side 30, Viden og uddannelse i den blå by, andet afsnit, suppleres:	Kendskabet og ejerskabet til den blå biodiversitet kan øges ved at styrke eksisterende og nye samarbejder på tværs af uddannelses og videns institutioner og Københavns Kommunes forvaltninger m.fl.	Kendskabet og ejerskabet til den blå biodiversitet kan øges via generel information og ved at styrke eksisterende og nye samarbejder på tværs af uddannelses og videns institutioner og Københavns Kommunes forvaltninger m.fl.	En række høringssvar mangler fokus på formidling og information.
Tema 4: Skabe frivillige fællesskaber om biodiversitet			
Side 32, Tema 4: Skabe frivillige fællesskaber om biodiversitet, andet afsnit, tilføjes:	Københavns Kommune har en bred kontakthflade ud til byens borgere og besøgende, bl.a. gennem byens mange biblioteker, kulturhuse, miljø punkter, idrætsforeninger, museer, skoler og daginstitutioner samt behandlings og aktiveringstilbud.	Københavns Kommune har en bred kontakthflade ud til byens borgere og besøgende, bl.a. gennem byens mange biblioteker, kulturhuse, miljø punkter, lokaludvalg , idrætsforeninger, museer, skoler og daginstitutioner samt behandlings- og aktiveringstilbud.	Bemærkninger om lokaludvalg mangler.

Side 33	Fællesskaber i den grå by kan inspirere til at fremme natur og biodiversitet både som byhaver og i sammenhæng med kunst, turisme, kultur og bevægelsesaktivitet er.	Fællesskaber i den grå by kan inspirere til at fremme natur og biodiversitet både som byhaver, frugthaver og i sammenhæng med kunst, turisme, kultur og bevægelsesaktiviteter.	Billede af frugttræer og buske, nyttehaver?
Side 36 og 37, 10 fokusarter, hvert afsnit tilføjes nyt afsnit om status og trusler		Pindsvin Status: Størrelsen og udviklingen af bestandene i landet er ukendt. Bestanden skønnes at være levedygtig. Trusler: Ændret arealanvendelse (byudvikling, infrastruktur), kratrydning, forgiftning, trafikdrab. Aurora Status: Arten er almindeligt udbredt i hele landet. (Rødlisten 2019). Trusler: Tab af levesteder, herunder habitater med værtsplanterne i Korsblomstfamilien, brug af sprøjtegifte. Skovblåfugl Status: Arten er udbredt i hele Danmark. (Rødlisten 2019). Trusler: Tab af levesteder, brug af sprøjtegifte. Stenhumle Status: Den nationale bestand skønnes stabil. Trussel: Tab af levesteder, brug af sprøjtegifte. Brunflagermus Status: Brunflagermus er udbredt i det meste af Danmark. Brunflagermus har udelukkende yngle- og rastesteder i hulheder i træer, og arten er mest talrig i områder med mange ældre løvtræer. Størrelsen og udviklingen i ynglebestanden i Danmark er ukendt (Rødlisten 2019).	

		Trusler: Fældning af store træer, kunstig belysning i nærheden af yngle- og rastesteder. Gråspurv Status: Artens ynglebestand i Danmark er under stabilisering. Trusler: Tab af levesteder som følge af mange redebygningsmuligheder under tagene er forsvundet. Stor flagspætte Status: I fremgang. Trusler: Fældning af store træer, i hvilke de både finder føde og laver rede huller. Mursejler Status: Arten er vurderet til "Næsten truet" på den nationale rødliste, men "Livskraftig" på den globale rødliste. Trusler: Manglende ynglesteder som konsekvens af optimeret byggeri. Sekspletet kølesværmer Status: Arten er under tilbagegang men findes fortsat i store dele af Danmark. (rødlisten 2019) Trusler: Tab af levesteder, brug af sprøjtegifte Lille vandsalamander Status: Lille vandsalamander er i nogen tilbagegang, men er stadig et meget almindelig. (rødlisten 2019) Trusler: Tab af levesteder, udsættelse af fisk i ynglevandhuller.	
--	--	---	--

Skema over ændringer i Handleplan for biodiversitet 2022-2025

Handleplan	Nuværende ordlyd	Forslag til justering	Bemærkninger
Side 4, Strategiens forankring og organisering på tværs af Københavns Kommunes forvaltninger og i samarbejde med byen, suppleres med ny dot.	-	Biodiversitetskoordinatoren samarbejder tæt med lokaludvalgenes miljømedarbejdere og byens Miljøpunkter bl.a. med henblik på at	Lokaludvalg og Miljøpunkter er vigtige samarbejdspartner.

		understøtte frivillige fællesskaber om biodiversitet.	
Tema 1: at bevare og forbedre Københavns eksisterende biodiversitet,			
Punkt 1.2 Monitoreringsprogram, tilføjes		Levering af data om valgte lokaliteter (..., havn og kyst)	
Punkt 1.4 Oplæring/uddannelse af medarbejdere, som arbejder med drift og pleje af de kommunale grønne arealer, initiativet suppleres:	1.4 For at fremme biodiversitet skal der ske en løbende oplæring af driftsmedarbejdere i god arealpleje og drift med biodiversitet for øje. Med udgangspunkt i Københavns grønne arealer og egne driftsplaner fremmes biodiversitet via naturpleje. (Midler til oplæring af nuværende og nye driftsmedarbejdere)	1.4 For at fremme biodiversitet skal der ske en løbende oplæring af interne driftsmedarbejdere i god arealpleje og drift med biodiversitet for øje og der stilles krav i kontrakter med private aktører. Med udgangspunkt i Københavns kommunes grønne og blå arealer og egne driftsplaner fremmes biodiversitet via naturpleje. (Midler til oplæring af nuværende og nye driftsmedarbejdere og kontraktholdere). Ændring af pleje- og driftsforhold, herunder kontraktforhold vil ske over en længere indfasningsperiode.	Bemærkninger om præcisering af udliciterede arealer.
nyt punkt tilføjes: 1.11. Partnerskaber om det ferskvand.		Partnerskaber om det ferskvand. Partnerskaber med tekniske universiteter og tekniske skoler med henblik på at udarbejde nye teknologier og igangsætte forsøgsprojekter, der kan fremme biodiversiteten i byens mange søer og vandløb. Ferskvandområder er udfordret af bl.a. store mængder tilført fosfor og ophobet slam med miljøfarlige stoffer.	Bemærkninger om at understøtte det ferskvand.
Nyt punkt, tilføjes: 1.12 Fokus på bevaring og beskyttelse af træer i administrationsgrundgrundlag og politikker.		Fokus på bevaring og beskyttelse af eksisterende træer for at understøtte biodiversitet. Her skal det vurderes om og evt. hvordan Københavns Træpolitik, administrationsgrundlag om træer m.m. i højere grad kan understøtte biodiversitet.	
Tema 2: at skabe ny biodiversitet i byen			
2.12 Indgå partnerskaber med byens store grundejere m.fl., suppleres:	Indgå partnerskaber med private grundejere, almene boligorganisationer og staten for at fremme biodiversitet på arealer og bygninger.	(Fx kortlægning, monitorering, vidensdeling, information og vejledning). Det vil blive vurderet om det giver mening at etablere flere	Bemærkninger om at inddrage private.

		partnerskaber evt. afhængig af ejerforhold.	
Nyt initiativ tilføjes: 2.14 Biodiversitetspuljen		Videreførelse af den borgerrettede biodiversitetspulje i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening. For at skabe mere bynatur og biodiversitet og flere naturoplevelser i byen.	Bemærkninger om at biodiversitetspuljen indgår i handleplanen.
Tema 3: at understøtte viden og uddannelse om natur og biodiversitet			
3.1 Biodiversitetskoordinatorer til koordinering og udvikling af biodiversitetsindsatsen på tværs af Københavns Kommunes forvaltninger og byen. Initiativer suppleres med:	Biodiversitetsindsatsen skal kickstartes, styres, organiseres og koordineres på tværs af forvaltninger og by. Der skal sikres: ■ Organisering, styring og koordinering. ■ Sparring, fagligvejledning, kursus aktivitet og samarbejder på tværs af forvaltninger. ■ Dialog, samarbejde og formidling med byen (frivillighedskoordinator) Der udarbejdes en samlet formidlingspakke målrettet alle forvaltninger og samarbejder med byen til at sikre tværgående koordinering, erfaringsopsamling, videndeling og udvikling m.m. for at indfri målene i biodiversitets strategi. Dette sker med udgangspunkt i byen og de enkelte bydele og i samarbejde med eksisterende grønne organisationer, naturplejegrupper samt videns institutioner m.fl. Her indgår en fælles elektronisk formidlingsplatform.	Dialog på årlig basis (udarbejdelse af statusredegørelse) samt hver 4. år (opdatering af handleplan) med frivillige fællesskaber, partnerskaber, lokaludvalg og miljøpunkter m.m. Dialog med byen Understøtte en indgang til Københavns Kommune.	Bemærkninger om at understøtte samarbejdet med byen.
Nyt initiativ, tilføjes: 3.5 Information og formidling om Københavns Natur i det offentlige rum		3.5 Information og formidling om Københavns natur i det offentlige rum. Der skal bredt informeres om Københavns natur, naturfremmende ændringer i driften samt tiltag vedr. biodiversitet i	Bemærkninger om mangel på information i det offentlige rum.

		konkretet projekter. De enkelte projekter står selv for information og formidling. Formidling og information i form af skiltning, formidlingstavler o. lign. på stedet.	
Tema 4: Skabe frivillige fællesskaber om biodiversitet			
Initiativ 4.4, suppleres:	4.4. Involvering af borgere i monitorering af biodiversitet m.h.p. inspiration, læring og formidling. KFF involveres i udbredning, mens BUF er ansvarlig.	4.4. Involvering af skoler, og frivillige naturinteresserede borgere i monitorering af biodiversitet m.h.p. inspiration, læring og formidling. KFF involveres i udbredning, mens BUF er ansvarlig.	Bemærkninger om præcisering af samarbejde.
Nyt initiativ 4.7 Frivillige naturplejefællesskaber		Teknik og Miljøforvaltningen understøtter frivillige naturplejefællesskaber i relevante arealer. Der kan indgås samarbejdsaftaler og afholdes årlige dialog om plejen af arealet.	Bemærkninger om at understøtte frivillige fællesskaber i grønne områder.

Herudover er foretaget mindre redaktionelle justeringer.